

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj.: ČŠIS-1650/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Dětský domov a Mateřská škola speciální, Beroun, Mládeže 1102
Sídlo:	Mládeže 1102, 266 01 Beroun
IČ:	47 511 753
Identifikátor:	600 021 556
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Janou Müllerovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Místo inspekční činnosti:	Mládeže 1102, 266 01 Beroun
Termín inspekční činnosti:	21. a 22. červen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocena byla činnost mateřské školy v období školních roků 2008/2009 až 2010/2011 ke dni inspekce.

Aktuální stav školy

Dětský domov a Mateřská škola speciální, Beroun, Mládeže 1102 je právnická osoba, která vykonává činnost dětského domova (dále též DD), mateřské školy (dále též MŠ nebo škola), speciálně pedagogického centra (dále též SPC) a školní jídelny - výdejny na základě platného zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Třípodlažní budova školy je i vzhledem k vybudovanému osobnímu výtahu bezbariérová.

Mateřská škola poskytuje speciální vzdělávání dětem se zdravotním postižením (souběžným postižením více vadami) z rodinného prostředí nebo s nařízenou ústavní výchovou. Ve dvou věkově smíšených třídách bylo v době konání inspekce zapsáno osm dětí, pět z nich bylo zařazeno současně v DD. Od 1. září 2010 byl v MŠ upraven nejvyšší povolený počet dětí z 30 na 18 míst. Provozní doba není jasně nastavena, dle sdělení ředitelky je od 7:30 do 13:30 hodin.

Od posledního hodnocení instituce Českou školní inspekci (dále též ČŠI) v listopadu 2004 prošla příspěvková organizace významnými změnami. V červnu 2007 se přestěhovala z ulice Hostímská do nově zrekonstruovaných prostor v ulici Mládeže. S tím souvisela transformace organizace vykonávající dříve činnost speciální mateřské školy internátní pro děti s více vadami, internát, SPC a metodické pracoviště znakové řeči, na stávající rozsah činnosti. V objektu Středočeského kraje, jehož správcem je Střední zdravotnická škola Beroun, bylo ve druhé části budovy vytvořeno zázemí pro všechny součásti právnické osoby a nadstavbovou speciální péči (rehabilitační místnost s hydromasážní vanou, logopedická pracovna, černá místnost pro zrakovou stimulaci). V budově má místo poskytovaného vzdělávání také dislokovaná třída základní školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením.

Předškolní vzdělávání je realizováno podle aktualizovaného *Školního vzdělávacího programu DD a Mateřské školy speciální, Beroun, Mládeže 1102* (dále též ŠVP). Filozofií školy je prostřednictvím příjemné atmosféry, zdravého a podnětného prostředí, individuálním přístupem a komplexní péčí pomáhat dětem v rozvoji jejich osobnosti. Vzdělávací nabídka školy obsahuje aktivity ze všech oblastí předškolního vzdělávání, při kterých jsou využívány speciálně pedagogické metody. Vzdělávací obsah je obohacen o školní a mimoškolní akce.

Předškolní vzdělávání zajišťují dvě odborně kvalifikované pedagogické pracovnice. Nezbytná přítomnost dalších dospělých vzhledem k individuálním potřebám dětí je dále zajištěna dvěma asistenty pedagoga, osobním asistentem a asistentem pro žáky se sociálním znevýhodněním. Doplnkové terapie (logopedie, rehabilitace, vodoléčba, hiporehabilitace, canisterapie, plavání) probíhají pod vedením odborníků – zaměstnanců organizace či externích pracovníků.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Pedagogické pracovnice uplatňovaly deklarované metody a formy vzdělávání, především činnostní učení a učení nápodobou. Pedagogové využívali alternativní způsoby komunikace pomocí znakové řeči a vizualizace (fotografie, zástupné předměty). Metoda strukturovaného učení byla realizována jen zčásti, tudíž méně efektivně, děti nebyly vedeny k jeho samostatnému užívání. Rovněž nebyl dodržen metodický postup a diferenciací činností vzhledem ke schopnostem jednotlivých dětí, zejména při rozvíjení grafomotoriky (užití náročných pracovních listů). Realizované činnosti byly většinou přiměřeně motivované, vztahovaly se k aktuálnímu tématu. Vhodně bylo aplikováno průběžné povzbuzování a hodnocení dětí.

Všechny děti mají ve spolupráci se SPC vypracovaný individuální výchovně vzdělávací plán s konkrétními aktivitami na období jednoho pololetí. Dvakrát ročně je pedagogy provedeno hodnocení dětí s uvedením doporučení výchovně vzdělávacích postupů pro nadcházející období. Nejsou však vedeny průběžné záznamy o pokrocích, rozvoji i učení dětí dle požadavku RVP PV. V průběhu dne převažovalo individualizované

vzdělávání. Pedagogické pracovnice zohledňovaly i přání dětí, vhodně je vedly také k volbě činností a k pomoci ostatním. Převážně empatický přístup dospělých měl vliv na příjemnou atmosféru, děti dle schopností projevovaly spokojenost a radost. Pohybový rozvoj je podporován především při řízených hudebně pohybových aktivitách, individuálně při terapiích. V průběhu dopoledne měly děti možnost relaxace, ať řízené či dle vlastní potřeby. Nejsou však zcela optimálně nastaveny některé podmínky životosprávy. Pitný režim byl dodržován pouze v jedné třídě, před dopolední přesnídávkou nebyly děti vedeny k hygieně. Ze zápisů v třídních knihách a z inspekční činnosti vyplývá každodenní sledování televize v dopoledních hodinách a při odpočinku po obědě, což je v rozporu s principy RVP PV. Dále nejsou vytvořeny podmínky pro pravidelný a dostatečný pobyt venku v dopoledních hodinách a pro spontánní pohybové aktivity v interiéru. Při několika režimových momentech nebyl důsledně zajištěn dohled nad dětmi.

V prostorách budovy se pohybuje široké společenství lidí (děti, žáci, klienti, zaměstnanci), čímž jsou posilovány sociální vztahy. Rovněž pravidelný denní řád podporuje u dětí pocit bezpečí a jistoty. Děti bezproblémově zvládaly přesuny na různé aktivity i společné stravování s klienty DD.

Aktivit řízených pedagogy se děti zúčastňovaly, či se věnovaly činnostem dle svého zájmu. Některé děti dokázaly alternativním způsobem vyjádřit své přání, vybraly si aktivity, věnovaly se sebeobsluze i pomoci ostatním. Výsledky vzdělávání jsou velmi individuální v závislosti na možnostech a schopnostech jednotlivců. Příležitost k rozvoji má škola v záměrném vedení dětí k samostatnosti například při přípravě stolování a při využívání zástupných předmětů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy, jmenovaná v roce 2008 na základě konkursního řízení, splňuje formální předpoklady pro výkon své funkce. Absolvovala funkční studium pro ředitele škol a školských zařízení. V oblasti řízení byly však shledány nedostatky. Z hlediska organizace, personálního zajištění i povinné dokumentace je zapotřebí oddělit činnost mateřské školy a dětského domova. Není jasně nastavena provozní doba MŠ, přímá pedagogická činnost zaměstnanců včetně vymezení jejich kompetencí. V souvislosti s nejasným stanovením provozní doby MŠ a nepřesnému oddělování činnosti mateřské školy a dětského domova, došlo i k dílčímu pochybení ve statistickém vykazování délky provozu tříd, kdy ředitelka mylně vykazovala celodenní třídy namísto polodenních. Organizační, hodnotící a kontrolní systém vzhledem k činnosti MŠ není zcela funkční. Ředitelka na základě výsledků externího hodnocení a vlastní kontrolní činnosti vypracovala koncepční záměr organizace na období školních roků 2010/2011-2013/2014. Jako svůj poradní orgán zřídila pedagogickou radu pro všechny pedagogické pracovníky MŠ i DD. Na jejich jednáních jsou řešeny převážně organizační otázky celé právnické osoby. Záznamy z jednání pedagogické rady nedokladovaly projednávání důležitých dokumentů a otázek předškolního vzdělávání. V jedné třídě v hlavní vzdělávací části byly navýšením počtu dospělých o asistenty vytvořeny příznivé podmínky pro individualizovanou speciální péči. V posílení tříd dalším speciálním pedagogem vzhledem k hloubce postižení dětí má škola příležitost k rozvoji.

Ředitelka školy vytváří kvalitní podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále též DVPP), zejména pro kvalifikační studium. V současné době mají již všechny pedagogické pracovnice potřebnou kvalifikaci. V rámci subjektu probíhají i interní školení.

Rovněž podmínky pro samostudium jsou na velice kvalitní úrovni, pedagogická knihovna umístěná v pracovně SPC nabízí mnoho odborných titulů. Pro pedagogy je přínosná i spolupráce s odborníky SPC.

O vzdělávací nabídce škola informuje prostřednictvím místního tisku, webových stránek a dne otevřených dveří. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2010/2011 nebyl dodržen správný postup dle školského zákona. V dohodě se zřizovatelem nebylo stanoveno a zveřejněno způsobem v místě obvyklým místo, termín a doba pro podání žádosti o přijetí dítěte. Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání vydala ředitelka pouze dětem, které docházejí do MŠ z rodinného prostředí. V jednom případě bylo dítě přijato na dobu určitou, což je v rozporu se školským zákonem. Dětem umístěným do dětského domova, které se zúčastňují vzdělávání v MŠ, ředitelka nevede doklady o přijetí k předškolnímu vzdělávání. V souladu se školským zákonem jsou děti přijímány na základě doporučení školského poradenského zařízení, děti zahajují předškolní vzdělávání i v průběhu školního roku.

Povinná dokumentace školy není vedena v rozsahu požadovaném školským zákonem. Předložená školní matrika tří dětí nezahrnuje všechny povinné údaje. Evidence dětí z DD je vedena pouze v souvislosti s pobytem v dětském domově, nikoliv v rámci MŠ. Realizované aktivity v MŠ a DD jsou zapisovány do společného *Deníku*, který nahrazuje třídní knihu. Ředitelka každoročně zpracovává výroční zprávu, zpráva z vlastního hodnocení školy však vypracována nebyla. Školní řád splňuje požadavek školského zákona na jeho obsah, zaměstnanci potvrdili podpisy seznámení s jeho zněním. Zákonní zástupci však nebyli informováni o vydání a obsahu školního řádu. Na základě hodnocení školního vzdělávacího programu a jeho souladu s RVP PV provedeného Českou školní inspekcí v listopadu 2010 ředitelka přijala část opatření. ŠVP byl upraven, je nutno ještě doplnit údaje v oblasti podmínek vzdělávání a evaluačního systému.

Pravidelnými kontrolami vybavení a prostor je zajištěno bezpečné prostředí. Poranění dětí z DD a MŠ jsou zaznamenávána do knihy úrazů, která však není vedena v rozsahu dle platného předpisu (chybí pořadové číslo úrazu a údaj o tom, zda a kým byl úraz ošetřen). V hodnoceném období došlo ve škole ke třem drobným poraněním dětí. K zajištění bezpečnosti dětí ředitelka vydala interní předpisy, které zaměstnanci stvrdili svým podpisem. K podpoře zdraví škola kromě podpůrných terapií dále organizuje pobyt ve škole v přírodě. Pro mimoškolní aktivity má škola k dispozici vícemístné auto.

Prostředí školy je záměrně laděno ve žlutomodré kombinaci z důvodu zrakové orientace dětí. Individuální logopedická péče probíhá v pracovně, kde mají děti k dispozici i počítač. V rehabilitační místnosti je množství rozmanitých herních, tělovýchovných a relaxačních prvků včetně hydromasážní vany. Méně prostorné třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, speciálních i didaktických pomůcek. Motivační nástěnky i režim dne jsou však méně vhodně umístěny mimo zorný úhel dětí. Sedací nábytek zcela nekoresponduje s výškou dětí, nejsou vytvořeny pracovní kouty pro individuální práci vhodné pro děti s autismem. Ředitelce se postupně daří naplňovat plány ke zlepšování materiálních podmínek. Přínosným je rozsáhlý systém spolupráce s řadou partnerů a sponzorů. Významnou pomocí je spolupráce s četnými občanskými sdruženími a nadacemi. Jedná se o metodickou podporu (např. pořádání vzdělávacích akcí, zajišťování metodických materiálů a pomůcek). Nedílnou součástí je i finanční příspěví k zabezpečení mimoškolních akcí. Další poskytnuté finanční prostředky od sponzorů byly použity např. na nákup kompenzačních a speciálních pomůcek včetně speciálního kočáru pro děti. Uskutečnila se oprava chodníku v areálu školy i vybavení šaten dětí.

Mateřská škola nemá vlastní školní jídelnu. Strava je dovážena z nemocnice, což je vzhledem k větší vzdálenosti organizačně náročné. K zajištění stravování pro děti byly škole v minulém období poskytovány finanční prostředky v rámci dotačního programu MŠMT, po jehož zrušení má škola finanční problémy spojené se zajišťováním celodenní stravy. Vedení mateřské školy vidí v řešení tohoto problému riziko pro příští období. MŠ v plné míře využila dotaci ze státního rozpočtu určenou na platy zaměstnanců i další finanční prostředky poskytnuté MŠMT na rozvojové programy. Finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé ostatní neinvestiční výdaje nebyly v letech 2008 a 2009 dostačující, v roce 2010 již dostačující byly.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost mateřské školy odpovídá zápisu do rejstříku škol a školských zařízení.

ŠVP není zcela v souladu s požadavky RVP PV. Uplatňované metody a formy práce většinou respektují specifika předškolního vzdělávání dětí se zdravotním postižením. Deklarované záměry se daří škole převážně naplňovat. Škola zjišťuje a hodnotí individuální výsledky vzdělávání dětí pravidelně, ovšem neprovádí průběžně záznamy o dětech dle požadavků RVP PV. Pedagogické pracovníce ve spolupráci s dalšími odborníky poskytují speciální vzdělávání na průměrné úrovni. Uplatňovaný individuální přístup, zvláště ve třídě se zvýšeným počtem dospělých, významně podporuje osobnostní rozvoj dětí. Děti dosahují výsledků vzdělávání přiměřených jejich možnostem a schopnostem.

Od posledního hodnocení ČŠI částečně přetrvává nevhodné prolínání činnosti MŠ a DD v organizaci, v personálním zajištění i ve vedení dokumentace. Ředitelka vytváří kvalitní podmínky pro DVPP. Materiální podmínky se od minulé inspekční činnosti výrazně zlepšily.

Ředitelka účinně vyhledává další zdroje financování, spolupráce s partnery školy je kvalitním předpokladem pro další rozvoj školy. Poskytnuté finanční prostředky, s nimiž vedení mateřské školy v hodnoceném období disponovalo, byly využity efektivně.

Na základě inspekčního zjištění je třeba:

- a) doplnění ŠVP v souladu s požadavky školského zákona a RVP PV,*
- b) vedení povinné dokumentace školy dle § 28 školského zákona,*
- c) oddělení činnosti mateřské školy a dětského domova z hlediska organizace a personálních podmínek, dále ve vedení dokumentace,*
- d) jasné nastavení provozní doby MŠ a s tím související rozpis přímé pedagogické činnosti pracovníků MŠ dle platného právního předpisu,*
- e) zajištění řádného přijímání dětí v souladu se školským zákonem,*
- f) zajištění správného statistického vykazování údajů,*
- g) zabezpečení stálého dohledu nad dětmi,*
- h) vytvoření odpovídajících podmínek životosprávy dle požadavků RVP PV.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 31. srpna 2011 požaduje podání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků, v bodě e) a f) písemného oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků do budoucna.

Oznámení zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6 nebo prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e - podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. října 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 30. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Blanka Kloudová, školní inspektorka

Blanka Kloudová v. r.

Mgr. Ladislava Halvová, školní inspektorka

Ladislava Halvová v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Hana Vejdovská v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Berouně dne 4. 7. 2011

(razítko)

Mgr. Jana Müllerová, ředitelka školy

Müllerová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.